

СТРАТЕГИЯ

ЗА РАЗВИТИЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СТРОИТЕЛСТВО И АРХИТЕКТУРА- ГР.ПАЗАРДЖИК ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 ГОДИНА

Стратегията за развитие на ПГСА е съобразена с:

- **НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА** за развитие „България 2030”
- Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030)
- **КОНЦЕПЦИЯ ЗА ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОБРАЗОВАНИЕ“ ЗА ПРОГРАМЕН ПЕРИОД 2021-2027**
- **НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ** за въвеждане на информационните и комуникационните технологии в българските училища
- **СТРАТЕГИЯ** за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства
- **КОНВЕНЦИЯТА** на ООН за правата на детето, която е ратифицирана и е станала част от вътрешното ни законодателство
- **ЗАКОН ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ**
- **ДЪРЖАВНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ СТАНДАРТИ ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНО И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ**
- **НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ** за развитие на педагогическите кадри
- Секторна стратегия за безопасност на движението по пътищата (2021 – 2030)

Динамиката на развитието на съвременното общество извежда на преден план нарастващата необходимост от социално и технологично образовани личности, способни да конструират личното си и професионално поведение и да вземат решения в полза на обществото.

Всичко това налага преосмисляне на методологическата основа на обучението в училище и промяна на нагласите от предметно ориентиран към компетентно ориентирано преподаване и учене, преминаване към динамично възприемане на компетентностите като комплекс от знания, умения и нагласи, които се развиват в училище и се обогатяват през целия живот. Изграждане у младия човек умения за живот, които да му послужат за пълноценна личностна и професионална реализация.

Промените трябва да гарантират висока подвижност на човешки ресурси с оглед решаване проблемите на пазара на труда и желанието за кариерно развитие на хората. В стратегията се съдържат идеите и принципи за развитие на професионалното образование и обучение в ПГСА-гр.Пазарджик, които се основават на наблюдение и анализ на действащата образователна система, съобразени са с традициите и променящите се социално-икономически условия.

Тази програма дава информация за учениците и техните родители, учители и служители, заинтересовани лица, организации и институции, обществеността, относно целите на обучение и възпитание, за основните принципи, начини, методи, подходи и технологии, които използва или възнамерява да използва училищното ръководство при трансформиране на целите и задачите си в конкретни действия. Стратегията отразява намеренията на екипа, който я реализира в съответствие със ЗПУО и ЗПОО.

АНАЛИЗ НА СЕГАШНОТО СЪСТОЯНИЕ

КРАТКА ИСТОРИЯ НА УЧИЛИЩЕТО

Годината е 1959. Започва утвърждаването на учебното заведение като промишлено училище по сградостроителство, с двугодишен срок на обучение на учениците. Трудно начало: училището няма собствена сграда и занятията се водят в бившето турско училище, в Механотехникума, във второ основно училище, в старото еврейско училище, в Икономическия техникум. Нерадостна одисея на бездомници от специалистите зидари, зидаро-мазачи и зидаро-кофражисти. Но броят на учениците постоянно нараства, откриват се нови специалности- водопровод и канализация, електрически инсталации, арматуристи.

Годината е 1961, когато се полагат основите на новото училище. Започва упорита и денонощна работа и за сравнително кратък период е изградена добра материална база.

През април 1967 година тържествено се открива новото училище-красива триетажна сграда, столова, физкултурен салон, прекрасен парк.

1971-1972 учебна година училището прераства в СПТУ, като първоначално се открива една паралелка, подготвяща кадри със средно образование по специалност "Електромонтьор на силнотокви и слаботокви електрически инсталации в сгради", с три годишен срок на обучение

1972-1973 учебна година-откриват се още две паралелки за кадри със средно образование по специалностите: „Мозайки, облицовки и настилки” и "Монтьор на водопровод и канализация”.

През 1977 година - завършен е четвъртият етаж на СПТУ по индустриално строителство и тежкия труд остава само спомен за задебелените длани на учители и ученици. Оттук- нататък всеки изминал ден училището укрепва и печели признанието на обществеността в града и региона.

Пълно интегриране на обучение с производствен труд и организиране на свободното време на учениците-училищен духов оркестър, художествени състави, спортни отбори и много призови награди.

1991-1992 учебна година се открива специалност "Строителство и архитектура" с 4-годишен срок на обучение.

1996-1997 учебна година-ново начало с нова специалност "Строителство и архитектура с интензивно изучаване на немски език" с 5-годишен срок на обучение.

С датата 21.04.1998 година започва ново лeтoбpoенe на Техникум по строителство.

Учебната 2000-2001 година започва с нова специалност „Водно строителство” с 5-годишен срок на обучение, изучавана в училището за първи път. През май 2003 година със заповед на Министъра на образованието и науката училището променя статута си и става Професионална гимназия по строителство и архитектура. През учебната 2005-2006 година е открита специалността „Сухо строителство” с 4-годишен срок на обучение. През 2007-2008 учебна година започва с поредната нова специалност „Дограма и стъклопоставяне”, а през 2008-2009 - специалност „Геодезия”. От 2011 г. се извършва обучение по професия „Брокер”, специалност „Недвижими имоти”. Професия „Дизайнер”, специалност „Интериорен дизайн”- 2015 г. От 2020 г. са приети първите ученици в дуална система на обучение по професия „Техник-технолог в дървообработването”, специалност „Мебелно производство”. От 2022 г. са приети първите ученици в дуална система на обучение в направление „Строителство”, професия „Строител”, специалност „Кофражи” с активното съдействие на Управителния съвет на Камара на строителите в България-Областно представителство-Пазарджик. С Решение № 601/17.08.2022 г. на Министерски съвет за възлагане изпълнението на одобрените нови проекти за иновации по чл. 70, ал. 5 от Наредба № 9/19.08.2016 г. за институциите в системата на предучилищното и училищното образование на иновативните училища, посочени в приложението, гимназията е в списъка на иновативните училища в страната за 4-годишен период.

През шейсетте години на своето съществуване, което отбелязахме през 2019 година, училището има своето значимо присъствие в нашата област. За този период са подготвени повече от 7000 специалисти със строително образование, доказали професионализма си не само в България, но и извън нея.

Цялата дейност на училището протича съгласно утвърдените от Министерството на образованието и науката учебни планове и програми. Ръководството на ПГСА се ангажира непрекъснато да подобрява ефикасността на въведената Система за управление на качеството (СУК), както и да осигури необходимите ресурси за нейното функциониране. Учителският екип отговорно изпълнява професионалните си задължения, въпреки съществуващата неангажираност на голяма част от родителите, занижена образователна мотивация на големи групи от учениците, мигриращи семейства.

Стратегически силни стъпки през последните 5 години са направени в областта на:

1. Рекламната дейност, чрез публикации в местните медии, училищата в областта и региона, съвместно с Камара на строителите в България – Областно представителство – Пазарджик и вестник „Строител“ и фирми от бранша „Мебелно производство“;
2. Учебно - възпитателната дейност обхваща:
 - Въведена училищна образователна платформа през 2019 г. **Google Workspace за образованието**, ползвана в присъствена форма и в обучение от разстояние;
 - Прилагане в учебния процес на различни образователни сайтове: <https://uoha.se>, <https://www.khanacademy.org/>, <https://mathsandsciencelessons.com/>, <https://aula.bg>, електронни учебници на различни издателства;
 - Практика в реална работна среда;
 - Интегрирано обучение по учебни предмети по професионална подготовка от учебния план;
 - Извънучилищна квалификационна дейност, ориентирана към усъвършенстване на цифровите умения на учителите за по-ефективна работа във виртуална среда и насърчаване използването на иновативни методи на преподаване и учене.
3. Социално - битова дейност: Проучване и разработване на проекти по национални и международни програми с образователно, социално и икономическо значение, водещи до повишаване качеството на образование и обучение в ПГСА-гр. Пазарджик.

Училищното ръководство определя задачите си по следния начин:

- Превръщане на професията в привлекателен и мотивиран избор за управлението на кариерата;
- Двупосочна връзка на професионалното обучение с пазара на труда-прогнозиране на потребностите от квалификации, гъвкаво и бързо реагиране на потребностите с осъвременени квалификации;
- Задълбочената работа по осигуряване на подготовка, съответстваща на европейските образователни стандарти - лесно, интересно, мотивиращо, развлекателно, интерактивно и ефикасно (e – learning) и STEM умения (интегриране на знанията между различни дисциплини);
- Прилагане на гъвкави и нетрадиционни подходи за привличане и задържане на учениците и при наличие на противообществени прояви;
- Отваряне на професионалното образование и обучение към учене през целия живот, към неформалното обучение, към възможностите за придобиване и валидиране на елементи от отделни квалификации;
- Създаване и подкрепяне на непрекъснати възможности за обучение на целия персонал;
- Насърчаване на учене в екип и сътрудничество между служителите;
- Учене с и от външната среда.

1. Материалната база на училището включва:

вид на обекта	площ, кв.м.	етажност	година на построяване
1	2	3	4
1. училищна сграда	695	4	1961
2. физкултурен салон	243	1	1961
3. административна сграда	198	2	1961
4. столова с кухня	805	2	1961
5. общежитие	513	5	1961
6. сладкарница	73	1	1961
7. складове	185	1	1961

8. склад и гаражи	190	2	1961
9. помпена станция	25	1	1961
10. склад за нафта	18	1	1961
11. учебни работилници	1125	1	1969
12. почивна база	1076	1	1961

Материално-техническата база на училището е обновена и обогатена. Всеки учител има възможност да разработи урока си по нов и интересен начин – използвайки информационните технологии и техниката в училище – компютри, лаптопи, мултимедия, принтери и интернет. В училището е изградена интернет мрежа, която обслужва учебната сграда, общежитието и работилниците. Монтирана е система за видеонаблюдение в учебните кабинети, в коридорите на учебната сграда, както и в училищния двор.

След ремонта по проекта ФАР 2006-2007 г. са извършени следните видове ремонти :

- основен ремонт на електрическа инсталация в училищната сграда и топла връзка;
- частичен ремонт на вътрешна отоплителна инсталация в училищна сграда, топла връзка, физкултурен салон, столова и кухня-вертикални Клонове /където се наложи-кранчета и радиаторни тела /;
- частичен ремонт в работилниците-вертикални клонове /където се наложи-кранчета и радиаторни тела /;
- основен ремонт на вътрешна отоплителна инсталация в общежитието;
- основен ремонт на външни паропроводи;
- частичен ремонт на покрива на учебната сграда;
- основен ремонт на покрива над столова и канцеларии;
- частичен ремонт на санитарни помещения-III-ти етаж /мъжка тоалетна/, IV-ти етаж /дамска и мъжка тоалетна/ и I-ви етаж-тоалетна;
- боядисване в коридори, кабинети и канцеларии в уч. сграда и топла връзка;
- интернет-връзка във всички канцеларии, учебни кабинети и общежитие.

Доставено е оборудване по ФАР на стойност 223607 лв. /компютри, принтери ученически чинове, компютърни маси и столове, бели дъски/

Закупени със собствени средства /по препоръка на РИОКОЗ / ергономични стола за учители и служители и компютърната зала в общежитието-86 бр.;

- оборудване и ремонт на фитнес-зала /издръжка и собствени приходи/ - 2004.49 лв.;
- спортна настилка и ремонт на санитарен възел във физкултурния салон /издръжка и собствени приходи/ - 30625.20 лв.;
- подмяна входна врата в общежитие /собствени приходи/ - 1980.00 лв.;
- подмяна на врати в училищна сграда /издръжка и собствени приходи/ на стойност 17808.00 лв.;

По проект “Повишаване на енергийната ефективност чрез подмяна на дограма в ПГСА-гр.Пазарджик” (2011-2012 г.) чрез средства от безвъзмездна помощ на Японското правителство в подкрепа на структурните реформи в България е подменена дограмата на училищната сграда, учебните работилници, общежитието и физкултурния салон.

По проект по фонд “КОЗЛОДУЙ” – “СЛЕДВАЩА СЪПКА КЪМ ПОВИШАВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ ЧРЕЗ ТОПЛОИЗОЛИРАНЕ НА СТЕНИ И ПОКРИВИ И РЕМОНТ НА ОТОПЛИТЕЛНА ИНСТАЛАЦИЯ В ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СТРОИТЕЛСТВО И АРХИТЕКТУРА - ГР. ПАЗАРДЖИК” (2013-2016 г.) са топлоизолирани училищната сграда, учебните работилници, общежитието и физкултурния салон, монтирани са соларни панели за осигуряване на топла вода в училищната сграда и общежитието, обновено е старо котелно помещение в училищната сграда, извършен е ремонт на отоплителната инсталация в училищната сграда, „Топла връзка“, столова, работилници, общежитие и физкултурен салон.

Чрез кампания „За чиста околна среда-2017 г.“ училището облагороди училищния парк с нови дървесни видове и изгради зони за провеждане на уроци на открито.

По НП „Съвременна образователна среда“, дейност 1 „Модернизиране на МТБ“ през 2020 г. е оборудвана учебна работилница „Нискоенергийно строителство, екология и устойчивост“, съответстваща на изискванията на учебния предмет „Екологично и енергоефективно строителство“

По ОП „Региони в растеж“ през 2020-2021(2023) г. са извършени следните строително-монтажни работи по обекти:

- Училищна сграда: монтиран асансьор за хора със специални потребности, три тоалетни за хора със специални потребности; подмяна на електрическата инсталация – силова, енергоефективна-осветителна; пожароизвестителна инсталация и довършителни работи в уч. кабинети – ремонт и циклене на паркет;
- Общежитие: пълна подмяна на ВиК инсталация, свързана с преустройството на съществуващите стаи със самостоятелен санитарен възел и преустройство на съществуващите общи тоалетни и умивални в кухня и столова на четирите етажа; изграждане на рампа за хора със специални потребности и аварийно стълбище до IV етаж; подмяна на осветителната инсталация с енергоефективна;
- Външни електрически инсталации: подмяна на градински осветителни тела с енергоефективни, осветление на спортната площадка с прожектори;
- Централна алея – подмяна на настилка.
- Доставка на обзавежда в общежитието;
- Доставка на компютърна и офис техника.

От основен ремонт се нуждаят:

вид на обекта	покриви	отоплит. инсталация	електрическа инсталация	санитарни възли	дограма
1	2	3	4	5	6
1. складове	✓	-	-	-	✓
2. склад и гаражи	✓	-	-	-	✓
3. учебни работилници	✓		✓	✓	-
4. почивна база „Станкови бараки“					

Подадено е предложение до МОН за отписване на почивна база „Станкови бараки“ от активите на училището.

2. Персоналът на училището към **15.09.2023** г. се състои от общо 25 души, от които **18** педагогически персонал и **7** непедагогически персонал, от тях – 20 са жени и 5 мъже.

Длъжност	Всичко, брой	Училище, брой	Общежитие, брой	Образование				Квалификация				
				Без средно образование	Средно специално	Със средно или средно специално	Специалист	Висше	I ПКС	II ПКС	III ПКС	IV ПКС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Педагогически персонал	18	15	3				18	0	4	3	3	1
Специалисти с ръководни функции	2	2					2		2			
II. Аналитични педагогически специалисти												
1. Учител по общообразователна подготовка	2	2					2					
2. Старши учител по общообразователна подготовка	6	6					6		1	1	2	1
3. Учител по професионална	1	1					1					

подготовка-теория												
4. Старши учители по професионална подготовка-теория	2	2					2		1			
5. Старши учители по професионална подготовка-практика	1	1					1		1			
6. Учител по професионална подготовка – практика	1	1					1					
7. Старши възпитатели	2		2				2		1	1		
8. Възпитател	1		1				1					
III. Приложни специалисти												
Непедагогически персонал	7	6	1	-	3	-	4					
I.Специалисти с ръководни функции												
1.Гл. счетоводител	1	1					1					
II.Помощно-обсл.персонал												
1.ЗАС	1	1					1					
2.Служител „Човешки ресурси“	1	1					1					
3. Домакин – касиер	1	1					1					
III.Квалифицирани работници												
1.Огняр (сезонен)												
IV.Ниско квалифиц. работници												
1.Хигиенист-чистач	3	2	1			3						

Педагогическият персонал отговаря на изискванията на ДОС за статута и професионалното развитие на учителите за заемане на длъжността „учител“, проявява интерес към повишаване на личната си професионалната квалификация.

В ПГСА-гр. Пазарджик има подчертано внимание към квалификационната дейност на учителите. Ръководството поощрява всички дейности/програми организирани от МОН, РУО, ДИУУ, НПО и водещи строителни фирми. Ежегодното обучение на учителите по професионална подготовка както по проекти така и чрез КСБ, КИИП и КАБ води до развитие на човешките ресурси и до качествената промяна в посока към подобряване на качеството на обучителния процес и повишена квалифицираност – съобразено с нуждите на строителния бизнес в региона.

Високата експертиза на учителите по професионална подготовка е предпоставка за класираните проектни предложения по НП „Съвременна образователна среда“, модул „Модернизиране на системата на професионалното образование“, дейност 2 „Модернизиране на учебното съдържание“ през 2019-2020, 2020-2021 и 2021-2022 г. за разработване на типови учебни планове, учебни програми и национални изпитни програми.

От учителската колегия по професионална подготовка в партньорство с НПО „ЕнЕфект“ и УАСГ по НП са разработени и електронно учебно помагало „Екологично и енергоефективно строителство“ – 2019-2020 г. и учебно помагало „Въздухоплътност и механична вентилация с рекуперация в сградите“ - 2020-2021 г. Помагалата са поместени в Националната електронна библиотека на учителите - <https://e-learn.mon.bg/>.

Не се наблюдава тежест на персонала в училището.

От изложеното по-горе е ясно, че в общ план училищният колектив е добре балансиран и мотивиран за качествен труд.

3. Брой ученици и паралелки през последните шест години:

№ по ред	СПЕЦИАЛНОСТ	Брой ученици					
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	Строителство и архитектура след VII клас	19	20	15	12	20	9
2	Геодезия след VII клас-от 2010 г.	12	8	-	-	-	-
3	Брокер/Недв. имоти след VII клас-от 2011 г.	10	9	-	8	-	-
4	Строителство и Архитектура-след VIII клас	19	18	-	-	-	-
5	Интериорен дизайн след VIII-от 2015 г	-	-	-	-	-	-
6	Електрически инсталации	10	13	-	-	-	-
7	Вътрешни облицовки и настилки/Външни ОН	-	-	-	-	-	-
8	Сухо строителство от 2005 г.	8	-	-	-	-	-
9	Вътрешни облицовки и настилки/Сухо строителство	8	-	-	-	-	-
10	Дограма и стъклопоставяне от 2007 г.	-	-	9	-	-	-
11	Довършителни работи-вечерна /2-год./	-	-	-	-	-	-
12	Вътр.обл . и настилки-вечерна /4-год./	-	-	-	-	-	-
13	Вътр.обл . и настилки-задочна /4-год./	-	-	-	-	-	-
14	Мебелно производство - дуална с-ма	-	-	-	15	-	-

15	Електронна търговия	-	-	-	-	-	13
16	Кофражи	-	-	-	-	-	15
	ОБЩ БРОЙ УЧЕНИЦИ:	72	68	24	35	20	37

Основен принцип за предлагането на професии и специалности е наличието на добра материално-техническа база, квалификацията на учителите по професионална подготовка, гъвкаво и бързо реагиране на потребностите на пазара на труда и конкретни предложения от работодатели.

4. Успех на учениците:

Успех	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
За училището	4.44	4.25	4.23	3.91	4.06	4.14
По общообразователна подготовка	4.26	4.25	4.23	3.87	3.87	4.29
По професионална подготовка-теория	4.30	4.19	4.16	3.73	4.03	4,37
По професионална подготовка-практика	4.77	4.28	4.41	3.85	3.85	4.75

Въпреки, че мотивацията за учене на този етап от развитие на обществото е много слаба и след като се отчетат двете години, преминали почти изцяло в обучение от разстояние в електронна среда, успехът на учениците е традиционно добър и запазва количествените показатели.

5. Възпитателната дейност в училището е насочена към издигане и утвърждаване престижа на училището чрез съхраняване на традициите, културно-информационната, спортната, здравната и благотворителната дейност. Прозрачността в работата на ръководството и целия екип на училището, откритата комуникация между родители, учители, ученици и общественост е възможна посредством сайта на училището <http://www.pgasa-paz.com/>, създаден през 2008 година, фейсбук страница и Youtube – канал на гимназията, където всеки може да намери необходимата информация за предстоящи събития, дати за изпити, графици, списъци на завършили и успешно реализирали се ученици. От 2019 г. се осъществява успешно и обратна връзка в комуникацията учител – родител чрез електронния дневник - <https://www.shkolo.bg/>

Ученици от гимназията печелят призови места в конкурси на различна тематика на общински, областни или национални конкурси, организирани по различни поводи и от различни институции, мотивирани от своите учители.

Традиция е училището да организира училищен кръг на състезанието „Най-добър млад строител“ и да се класира за участие в регионалния и националния кръг на състезанието, организирани от МОН.

В училището се отбелязват по подходящ начин всички национални и официални празници. Традиция е да се отбелязва и Денят на строителя - «Димитровден» на 26 октомври.

Маркетингът на училището е насочен към директна комуникация с ученици, родители, граждани и строителни фирми. Това е социален процес със стратегия на управлението, насочена не само към професионално образование и обучение на ученици, но и на възрастни, както и реализацията на получените професионална квалификация, и превръщане на училището в център за образователна и социална дейност.

6. Квалификационна дейност:

Към настоящия момент в училището са сформирани следните методически обединения:

- *български език и литература;*

- чужди езици ;
- математически компетентности (математика, физика, химия и биология)
- дигитални компетентности;
- социална и гражданска компетентност (история, география, философия и гражданско образование);
- културна компетентност (музика и ИИ);
- физическо възпитание и спорт;
- учители по професионална подготовка;
- класни ръководители;
- възпитатели,

които имат цели, насочени към развитие на образованието, изграждане на основни умения и компетентности:

- **интегрирано междупредметно взаимодействие;**
- **практическа насоченост на обучението;**
- **ориентация към резултати;**
- **прилагане на иновативни подходи и практики в процеса на обучение.**

ПОТЕНЦИАЛ НА ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СТРОИТЕЛСТВО И АРХИТЕКТУРА - ГР. ПАЗАРДЖИК

Положително влияещи фактори:

1. Училището се намира в централен градски район;
2. ПГСА разполага със собствено общежитие, намиращо се в двора му;
3. Сериозно отношение на всички, работещи в училището в рекламната му дейност на територията на общината и областта.
4. Високи професионални достойнства и качества на екипа от учители и непедагогически персонал, оценени от много родители;
5. Висока степен на съзнателност, кооперативност и мотивираност в търсене на печелившото решение на възникнал проблем в училището;
6. Много добра взаимовръзка с КСБ и строителните фирми и фирми от бранша на мебелното производство;
7. Изведени обучения/практики за ученици и учители в страни от ЕС по международна програма „ЕРАЗЪМ +”

Рискови фактори:

1. Нисък прираст на населението и емигриране на много български семейства в чужбина;
2. Утвърждаване на необосновано висок държавен план-прием в други училища от областта за едни и същи професии/специалности или профили всяка година;
3. Поява на училища от областта с нов статут на обединени училища;
4. Прием на ученици с нисък среден успех от Свидетелството за основно образование, поради причини;
5. Намаляване на фирмите от строителния бранш, в които се е провеждало пълноценно практическо обучение на учениците, поради повече обекти, изнесени извън територията на града и общината;

СЪЩНОСТ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ПРОГРАМАТА

МИСИЯ:

Новата мисия на училището можем да открием и в емблематичния доклад на ЕК по образование, в който са въведени следните четири приоритетни стълба:

- **Учене за знания и компетенции /„да се учим да учим”/**
- **Учене за практическо изпълнение на различни задачи и за самостоятелно справяне с професионалните задължения /”да се учим да правим”/**

- *Учене, насочено към социални умения – да откриваме другите, да ги разбираме и да работим заедно за постигане на общи цели /”учене за да живеем в разбирателство с другите”/*
- *Учене, насочено към оцеляване в ситуации на промени, конфликти и кризи /”да се учим да бъдем”/.*

ВИЗИЯ:

ПГСА - гр.Пазарджик е институция, която предоставя на клиентите си професионално образование и обучение, възпитание и социализация на ученици и граждани.

Педагогически екип от квалифицирани и отговорни личности, които преподават различни стратегии за учене, насърчава и ръководи придобиването важни за живота когнитивни, емоционални и социални умения и се придържа към индивидуалния подход, което означава разбиране и уважение към достигнатото ниво на развитие от всеки ученик и включването в подходящи дейности, които му създават чувство за успех, интелектуални предимства и емоционален комфорт.

Ръководството на ПГСА споделя голяма обществена отговорност за формирането и развитието на младото поколение, в едно общество основано на знанието и интернет поколението в условията на четвъртата индустриална революция (роботизация на икономиката).

ЦЕЛИ НА УЧИЛИЩЕТО:

- Качествено образование и обучение, отворено към света, което да превърне ПГСА в едно от конкурентните училища в страната, базирано на знания, професионални умения и компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация и активен граждански живот в съвременните общности.**
- Да живеем в дигиталната ера означава и да учим в дигиталната ера и учебните технологии да са пригодени спрямо нея. Образователната платформа Google Workspace, която използва училището ще подобри качеството на образованието в посока на по-голяма ефективност и повишаване мотивацията на учениците. Младите хора да придобият умения за творческо мислене, инициативност и самостоятелност. Единството на специфични знания и практически умения осигуряват възможност за приложение на усвоеното в различни житейски ситуации, за обогатяване на личността и развитие на отношения към мястото, ролята и отговорностите на всеки към себе си, към обществото и околната среда.**
- Мотивиране за учене чрез проектно базирано обучение, както в присъствена форма, така и в обучение в електронна среда на базата на интегрирано знание, критично мислене и самооценка.**
- Придобиване на компетентности за прилагане на принципите за устойчиво развитие, насърчаване развитието и реализацията на способностите на всеки ученик и предотвратяване на ранното отпадане от училище**
- Придобиване на компетентности за разбиране и прилагане на принципите, правилата, отговорностите и правата, които произтичат от членството в Европейския съюз.**

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Ориентираност	Ориентираност към интереса и към мотивацията на ученика, към възрастовите и социални промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика.
Равен достъп	До качествено образование, което отговаря на нуждите и способностите му и приобщаване всеки ученик. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация.
Сътрудничество	Успешната образователна и възпитателна политика, основана на широко участие в сътрудничество с други институции.
Отговорност	Педагогическия екип и помощно-обслужващия персонал, ангажирани в образователната, възпитателната и

	обслужващата дейност, осъществявана в училището, носят отговорност за постигане на трайни ефекти с дългосрочно въздействие.
Гъвкавост	Образователната и възпитателната дейност е ориентирана към многобройните личностни потребности и предоставя възможности за свободен избор на обучаваните.
Единство в многообразието	Обучението, подготовката и възпитанието на младите хора се осъществяват в рамките на единна културно-образователна среда, която създава гаранции за защита и развитие на отделните култури и традиции в рамките на училищната образователна политика, съхраняване на културното многообразие и приобщаване чрез български език .
Новаторство	Административното ръководство и педагогическата колегия демонстрират воля и възможности за възприемане на нови подходи и философии с цел постигане на по-добри резултати.
Автономност	Училището, като част от системата на образованието ползва автономия да провежда собствена политика, отговаряща на ЗУПО и ДОС.
Ефективност	Прозрачност на управлението и предвидимост на развитието. Динамично управление, реализация и обвързване на ресурсите с конкретни резултати, оценка на миналия опит и бъдещото въздействие.
Законосъобразност	Всички цели, приоритети, мерки и конкретни действия съответстват на Конституцията на Република България, на законите и другите нормативни актове.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ НА ПОЛИТИКАТА НА УПРАВЛЕНИЕ

Качествено образование, отговарящо на нуждите и способностите на учениците, образование, което насърчава и подкрепя всяка личност в нейния стремеж към творчество и професионално развитие. Качествено образование предполагащо непрекъснато надграждане на знания и умения с оглед максимално развитие на потенциала на всеки ученик и гражданин и възможност за пълноценна социална реализация в професионален и личен план.

Модернизиране обучението в гимназията чрез методите на активното и интерактивното учене с облачните технологии и на компетентностния подход в образованието.

Да се поддържа качеството на образователната услуга на ниво, което гарантира, че постоянно се удовлетворяват изискванията на обучаваните.

ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ И ЦЕЛИ В ДЕЙНОСТТА НА УЧИЛИЩЕТО

Качеството на образованието е от съществено значение за устойчив растеж, решаващо условие за качествено образование, съответстващо на динамично променящите се социални и икономически условия.

Дигитализацията на учебния процес е ключов елемент на модерното училище, чрез който се оптимизира процесът на обучение, повишава се неговата ефективност и се подпомага навлизането на иновации, базирани на ИКТ.

Нашата цел е да подготвим бъдещите граждани за учене през целия живот, като предоставя качествено и отговарящо на световните тенденции образование и възпитание. Качественото образование дава възможност на младите хора да се развиват като отговорни, грижовни и активни членове на обществото. То запазва и развива таланта на всеки ученик, така че да живее пълноценно, да придобива с желание нови знания и умения и да израства като самостоятелна, мислеща и социално отговорна личност.

I. Приоритетна област	Повишаване качеството на образованието
II. Приоритетна област	Системна и целенасочена работа за патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности
III. Приоритетна област	Насърчаване на физическата активност на учениците и участието им в спортни дейности
IV. Приоритетна област	Развитие и утвърждаване на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование
V. Приоритетна област	Механизъм за съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на предучилищното и училищното образование на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст
VI. Приоритетна област	Предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание
VII. Приоритетна област	Приобщаване ученици към училищната общност
VIII. Приоритетна област	Противодействие на тормоза и насилието
IX. Приоритетна област	Превенция на риск от ранно отпадане от системата на училищното образование

ДЕЙНОСТИ, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ ПРИОРИТЕТИТЕ НА УЧИЛИЩЕТО

Приоритетна област 1. Повишаване качеството на предоставяното от гимназията образование

Целите, свързани с повишаване качеството на образованието в гимназията, са насочени към усвояване на съвременни ключови компетентности за личностно развитие и осигуряване на условия за ранно откриване на заложбите и талантите. Ще се постави акцент върху усвояване на умения и знания с практическа приложимост, както и върху социалната и емоционалната интелигентност на учениците. За постигане на поставените цели от осъществявано значение е партньорството и ефективното взаимодействие работодателските организации, с родителите и с другите заинтересовани страни. Важно е и създаването на привлекателни и гъвкави възможности за квалификация и преквалификация в сферата на формалното образование, неформалното обучение или информалното учене.

Цели и групи мерки/дейности:

1. Усвояване на съвременни ключови компетентности за личностно развитие и за успешна реализация на пазара на труда:
 - 1.1. Поставяне във фокуса на обучението овладяването на ключови компетентности и развитие на способности да се решават проблеми вместо на преподаване на знания.
 - 1.2. Поставяне на акцент върху формиране на научна, финансова, дигитална медийна грамотност и дух на предприемчивост и иновации.
 - 1.3. Изучаване на чуждите езици и придобиване на дигитални и комуникативни умения.
 - 1.4. Развитие на ключови компетентности и умения за живот през XXI век чрез средствата и формите на различните изкуства, науки, технологиите и спорта.
 - 1.5. Повишаване на резултатите от изпитите от НВО в края на X клас и от ДЗИ по БЕЛ и по професионална подготовка.
 - 1.6. Разработване и поддържане на система за представяне на общите резултати от постиженията на учениците в гимназията.
 - 1.7. Формиране на умения учениците да използват придобитите компетентности при изпълнение на ежедневни задачи, за справяне в сложни и непознати житейски ситуации в променяща се околна среда.
 - 1.8. Създаване на условия и подкрепа на екипната работа на учителите за интегриране на учебното съдържание, за ефективно осъществяване на междупредметни връзки и за работа върху усвояване на свързващите (трансверсални) компетентности у учениците.
 - 1.9. Интегриране на дигиталната и медийната грамотност в обучението по всички учебни предмети.
 - 1.10. Сключване на споразумение за сътрудничество с висше училище.

- 1.11. Системно взаимодействие с родителите за формиране и развитие у учениците на ключовите компетентности и на умения за живот и работа през XXI век.
2. Акцентиране върху практическата приложимост на изучаваното учебно съдържание:
 - 2.1. Изграждане на партньорства и мрежи за сътрудничество между Технически университет и гимназията за провеждане на стажове и практики на учениците.
 - 2.2. Изработване и прилагане на система за проследимост на реализацията на завършилите гимназията.
 - 2.3. Сключване на договори за сътрудничество между гимназията и организации и фирми, в които се осъществява производственото обучение – учебна практика, производствена практика. Стремеж към дуалната система на обучение.
3. Развитие на способностите и талантите:
 - 3.1. Разширяване на обхвата на учениците, участващи в заниманията по интереси, чрез провеждане на различни форми на изяви на училищно ниво.
 - 3.2. Подкрепа на талантите на учениците с изявени интереси в областта на науките, изкуствата, технологиите и спорта чрез организиране на летни академии, спортно-тренировъчни лагери за подготовка на отбори за участие в различни видове състезания, държавни и международни първенства.
 - 3.3. Мотивиране на учениците за участие в изяви, конкурси, олимпиади и състезания на местно, регионално, национално и международно ниво в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта.
 - 3.4. Предоставяне на материални и морални стимули за учениците с изявени интереси в определена област на науката, технологиите, изкуствата, културата и спорта.
 - 3.5. Привличане на представители на висши училища, научни институти, социални партньори и неправителствени организации в подкрепа на заниманията по интереси и извънучилищните дейности.
4. Мотивиране за учене през целия живот
 - 4.1. Включване във форми на образование и обучение на лица, които не са завършили средно образование.
 - 4.2. Валидиране на знания и умения в областта на професионалното образование и обучение придобито чрез неформално обучение или информално учене, както и въз основа на придобит професионален опит по специалности, изучавани в гимназията.
 - 4.3. Осигуряване на съвременна образователна среда – предпоставка за единен подход при усвояването на съвременните ключови компетентности при общообразователната и професионална подготовка.
 - 4.4. Изграждане на STEM среда за прилагане на нови методи на преподаване, с цел мотивиране на учениците за учене, усвояване на трайни знания и професионална ориентация в областта на високотехнологичните индустрии.
 - 4.5. Организиране на училищното пространство в място за диалог (дружелюбна училищна среда).
 - 4.6. Ежегодно обновяване на физическата среда и технологичната база в гимназията за мотивиране на постиженията на учениците за осигуряване на естетични, модерни и гъвкави пространства в училище, които дават възможност за адаптация спрямо променящите се потребности на обучението и иновативните практики.
 - 4.7. Разширяване на достъпа до модерни IT технологии с оглед провеждане и участие в иновации от разстояние, бърз и качествен достъп до информация и приобщаване на други участници в иновационните процеси.
 - 4.8. Поддържане на зелените площи и спортните площадки в двора на училището.
5. Мотивирани и креативни учители:
 - 5.1. Подкрепа на новопостъпващите в гимназията педагогически специалисти.
 - 5.2. Утвърждаване на партньорските отношения с висшите училища относно провеждането на стажове и практики по някои от общообразователните и професионални предмети – английски език, география и икономика.

- 5.3. Разширяване на възможностите за квалификацията на педагогически специалисти без откъсване от работа с цел използване компетентностния подход и на ценностно-ориентиран подход в образователния процес.
- 5.4. Осъществяване на мобилност на педагогически специалисти, в т.ч. и чрез Европейска програма Еразъм+.
- 5.5. Подкрепа на учителите за прилагане на индивидуален подход и за персонализиране на обучението за всеки ученик съобразно индивидуалните му потребности, напредъка и възможностите за разгръщане на пълния му потенциал.
- 5.6. Използване на възможностите на дигиталните технологии и изкуствения интелект при персонализацията на обучението.
- 5.7. Осъществяване на специализирани обучения на учители за ефективно педагогическо взаимодействие в съответствие с принципите за устойчиво развитие.

6. Ефикасно управление основано на креативност и иновации:

- 6.1. Разработване на система за мониторинг на резултатите от обучението.
- 6.2. Ефективно прилагане на дигитализация в управлението на гимназията.
- 6.3. Утвърждаване на интегрирания подход и ефективното взаимодействие със заинтересованите институции и гражданите.
- 6.4. Прилагане на екипен подход на взаимодействие между всички участници в образователния процес.
- 6.5. Утвърждаване на ученическото самоуправление като ефективен участник в училищния живот и в организационното развитие на училището.
- 6.6. Подобряване на образователната среда чрез създаване и развиване на училищни и общности между учители, ученици, родители и други заинтересовани страни.
- 6.7. Утвърждаване на лидерството като водещ подход в управлението на училището.
- 6.8. Методическа подкрепа на педагогическите специалисти от ръководството на гимназията за стимулиране на креативността и иновациите в образователно-възпитателния процес.
- 6.9. Стимулиране работата на класните ръководители за взаимодействие с родителите.
- 6.10. Разработване на система за измерване и отчитане на напредъка при изпълнение на индикаторите за развитие на училището и мониторинг на резултатите от обучението.
- 6.11. Оптимизиране на връзката на гимназията с родителите чрез изграждане на вътрешна информационна система за предоставяне на информацията относно дейността на училището – електронната страница на училището, електронен дневник, електронни портфолиа на училището, учители и ученици.
- 6.12. Създаване на координационен механизъм за наблюдение, мониторинг и контрол на изпълнението на заложените цели.
- 6.13. Мотивиране на училищните екипи и подкрепа на иновативните и творчески решения в образователния процес.

7. Сътрудничество между гимназията и другите институции:

- 7.1. Създаване и поддържане на ефективни партньорски мрежи между гимназията и други училища със сходен профил.
- 7.2. Ефективно взаимодействие с неправителствени организации и други представители на гражданското общество по въпросите на професионалното образование.
- 7.3. Въвеждане и утвърждаване на практика за споделяне на ресурси между педагогическите специалисти в училище.
- 7.4. Провеждане на съвместни инициативи, партниране и споделяне на ресурси с библиотеки, музеи и други културни институции и научни организации.
- 7.5. Поддържане на училищната библиотека и обогатяване на библиотечния фонд.

Приоритетна област 2. Системна и целенасочена работа за патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности

Разширяване на възпитателните функции на гимназията е от съществено значение за формиране на идентичност, ценности и отношение към родината и обществото.

Патриотичното възпитание помага на учениците да разберат и да се идентифицират с културата, историята и ценностите на нашата нация и формира тяхната самосъзнание и

самочувствие. Познаването на европейските ценности - свобода, демокрация, права на човека, равенство, солидарност и много други са основата на европейската интеграция и сътрудничество и за създаването на обща основа за разбирателство и сътрудничество между държавите-членки.

Цели и групи мерки/дейности

1. Възпитание в родолюбие и патриотизъм:

- 1.1. Насърчаване на ценностно-ориентирано поведение и създаване на атмосфера в класната стая, благоприятстваща формиране на социални и граждански компетентности.
- 1.2. Реализиране на инициативи за съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност и популяризиране на българския език, традиции и култура.
- 1.3. Възпитание, насочено към изграждане у учениците на стремеж за изказване на информирано мнение, за проява на взаимно уважение, разбирателство и сътрудничество.
- 1.4. Развитие на умения за справяне с прояви на радикализация и екстремизъм, водещи до разделение, дискриминация, разпространение на фалшиви новини и омраза в обществото.
- 1.5. Развитие на умения за разпознаване и превенция на трафик на хора, на зависимости към наркотични вещества и др.
- 1.6. Изграждане на умения за критично мислене и разбиране за света, културата, религиите, историята, медиите, икономиката, околната среда, устойчивостта.
- 1.7. Формиране на компетентности за межкултурен диалог и изява на активна гражданска позиция; осигуряване на младежко участие.
- 1.8. Формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всяко ученик.
- 1.9. Системно взаимодействие с родителите за формиране на ценности у учениците.

2. Приобщаване към европейските ценности:

- 2.1. Обучение, насочено към приобщаване към европейските и общочовешките ценности
- 2.2. Формиране на нагласи за приемане на различията между учениците, основани на раса, народност, етническа принадлежност, произход, религия.
- 2.3. Подкрепа на дейността на ученическото самоуправление в гимназията.

Приоритетна област 3: Насърчаване на физическата активност на учениците и участието им в спортни дейности

Осъзнаване на ролята и значението на физическата активност и спортната дейност за подобряване на общото здравословно състояние на децата. Те подпомагат нормалния растеж, укрепват мускулите и костите, подобряват координацията и гъвкавостта, и поддържат здравословното функциониране на сърцето и дихателната система. Имат положителен ефект върху психичното развитие на децата и подобряват когнитивните функции като внимание, концентрация, памет и творческо мислене, работоспособността и продуктивността през учебния ден.

Цели и групи мерки/дейности

1. Осигуряване на подходяща и съвременна спортна среда за развитие на разнообразни спортни дейности:

- 1.1. Подобряване на интериора във физкултурния салон-настилка, бояджийски работи.
- 1.2. Поддържане на необходимата материална база за практикуването на основните видове спорт.

2. Насърчаване на учениците към физическа активност и системно практикуване на спортни дейности:

- 2.1. Участие в НП, насочени към стимулиране на развитието на спортните дейности.
- 2.2. Реализиране на програми и инициативи за здравословен начин на живот и подкрепа на личностното развитие.
- 2.3. Мотивиране на учениците за участие в занимания по интереси, свързани с практикуването на различни видове спорт.
- 2.4. Ежегодно участие в организирани турнири на общинско, областно и национално ниво.
- 2.5. Организиране на училищни турнири по футбол, баскетбол, волейбол, шах и тенис на маса.

Приоритетна област 4. Развитие и утвърждаване на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование

Формирането на компетентности за личностно развитие у учениците е тясно свързано с развитието и утвърждаване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование. Усвояването на знания за здравословния начин на живот и на здравословни навици е основа за вземането на информирани решения относно начина на живот, превенцията на различните заболявания и психичното здраве на всеки индивид. Чрез гражданското образование учениците научават знания за демократичните ценности, правата и отговорностите им, което ги насърчава за активно участие в гражданското общество.

Екологичното образование формира у младия човек компетентности за опазване на околната среда и нейното съхранение за идните поколения. Интеркултурното образование насърчава разбирането и уважението към различните култури и етнически групи.

Цели и групи мерки/дейности

1. Формиране на компетентности и нагласи за активно гражданско поведение на учениците
 - 1.1. Създаване на условия и подкрепа за развитието на ученическото самоуправление.
 - 1.2. Мотивиране на учениците за участие в извънкласните дейности.
 - 1.3. Подкрепа на педагогическите специалисти за интегриране на обучението по общообразователните предмети към проектно базирано обучение, което развива уменията на учениците за дискусия, вземане на решения и споделяне на лични впечатления.
 - 1.4. Организиране на благотворителни инициативи и каузи на училищно и общинско ниво.
2. Насърчаване на учениците към здравословен начин на живот и здравословно хранене:
 - 2.1. Формиране на знания и умения за живот с фокус към здравното образование, здравословното хранене, първа долекарска помощ, безопасно движение по пътищата.
 - 2.2. Организиране на срещи с известни личности, които да споделят информация и съвети за здравословния начин на живот.
 - 2.3. Създаване и функциониране в училище на клуб към Червения кръст
3. Усвояване на знания, умения и нагласи за сътрудничество, емпатия и солидарност между различни културни и етнически общности:
 - 3.1. Утвърждаване на часа на класа като форма за интеркултурно възпитание.
 - 3.2. Организиране на събития за представяне на различни обичай, традиции и култури за насърчаване на межкултурната комуникация.
 - 3.3. Прилагане на екипната работа в часовете, което ще допринесе за разбирателството и уважението между учениците, ще помогне да откриват сходства и да се справят със съществуващите различия.
 - 3.4. Организиране на срещи с училища от различни райони на страната и ЕС за обмяна на добри практики.
4. Формиране на екологична култура и навици за разделно събиране на отпадъци
 - 4.1. Въвеждане на дейности по опознаване на природата в неурбанизирана среда.
 - 4.2. Изграждане на училищна политики за постигане на целите за устойчивото развитие – екологична култура и навици за разделно събиране на отпадъци.
 - 4.3. Реализиране на дейности за популяризиране на европейските инициативи в областта на образованието за устойчиво развитие.
 - 4.4. Създаване и използване на отворени образователни ресурси и модели за устойчиво развитие на училищно ниво.

Приоритетна област 5. Механизъм за съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на предучилищното и училищното образование на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст

Механизмът се прилага по отношение на учениците, които не са обхванати в образователната система, за които има риск от отпадане от училище или са напуснали преждевременно образователната система и включва създаване на екипи за обхват, взаимодействие на институциите по прилагането на комплекс от мерки за обхващане и включване в образователната система и предотвратяване на ранно отпадане на децата в

риск, както и прилагане на процедурата за отпускане на семейни и други помощи в натура спрямо индивидуалните потребности на учениците и организиране на регулярен обмен на информация между ангажираните институции и координиране на техните съвместни действия за налагане на съответни санкции по реда на *Закона за закрила на детето* и на *Закона за предучилищното и училищното образование* на родители, чиито деца в задължителна предучилищна и училищна възраст не посещават училище.

Взаимодействие на институциите за проследяване при пътуване и миграция на упражняването на правото на децата на задължително образование; обмен на информация и контрол по издадените здравни бележки за извиняване на отсъствия по уважителни причини на децата и учениците.

Цели и групи мерки/действия

1. Създаване на екип за обхват към училището при констатиране на случаи на необхванати в образователната система ученици или в риск от отпадане:
 - 1.1. Предприемане на мерки за обхващането в образователната система на идентифицираните чрез ИСРМ – (информационна система за реализация на механизма) на ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст или реинтеграцията им в образователната система.
 - 1.2. Предлагане на мерки по превенция на включването в образователната система и идентифицирани в ИСРМ учениците в риск от отпадане.
 - 1.3. Определяне на комплекс от мерки по отношение на всеки ученик, идентифициран като необхванат, отпаднал или застрашен от отпадане от образователната система, и взаимодействие с компетентните институции за прилагане на интегриран подход.
 - 1.4. Планиране на посещения в домовете на учениците, които подлежат на задължително училищно образование и са отпаднали или са в риск от отпадане.
 - 1.5. Осъществяване на пряко взаимодействие с родителите, настойниците, попечителите или с лицата, които полагат грижи за детето, за обхващането и включването им в образователната система.
 - 1.6. Предлагане на мерки за обща и допълнителна подкрепа на учениците в съответствие с държавния образователен стандарт за приобщаващо образование.
 - 1.7. Отпращане на предложение към компетентните институции за предприемане на допълнителни мерки с оглед на прилагане на комплексен подход, включващ и налагането на наказания от компетентните органи за неспазването на задълженията на родителите, настойниците, попечителите или лицата, които полагат грижи за детето, по *Закона за закрила на детето* и по *Закона за предучилищното и училищното образование*, както и предоставянето на помощи в натура по реда на *Закона за семейни помощи*.
 - 1.8. Регулярно предоставяне на информация чрез ИСРМ за установени нарушения на задълженията на родителите, настойниците, попечителите или лицата, които полагат грижи за детето, с цел налагане на наказания по реда на *чл. 347 от Закона за предучилищното и училищното образование*.
 - 1.9. Проследяване чрез ИСРМ изпълнението на предложените мерки и ефекта им за връщането, включването и преодоляването на риска от отпадане на учениците.

Приоритетна област 6. Предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание

За осигуряване на равни възможности за обучение и възпитание на учениците в гимназията и за превенция на отпадането им от училище ще се изпълняват мерки, насочени към гарантиране на устойчивост на процеса на образователна интеграция, намаляване на неравенствата, насърчаване на социалното включване, мотивация за образование, системна работа с родителите за привличането им като пълноценни участници в образователния процес.

Цели и мерки/действия

1. Преодоляване на социално-икономическите и други бариери за достъп до образование:

- 1.2. Осигуряване на оптимални физически условия в училището, за да продължи обучението на една смяна.
 - 1.3. Осигуряване на безплатни учебници за всички ученици.
 - 1.4. Предоставяне на месечни и еднократни стипендии за мотивиране на работата на учениците.
 - 1.5. Изграждане на достъпна образователна среда в гимназията.
 - 1.6. Поддържане на партньорски отношения с училища от страната за споделяне на добри практики.
 - 1.7. Повишаване компетентностите на педагогическите специалисти, вкл. чрез споделяне на опит и взаимно учене за успешно включване и пълноценно участие на учениците в образователния процес.
2. Подкрепа за пълноценно участие в образователния процес на деца и ученици с изявени дарби:
- 2.1. Взаимодействие между училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие за откриване на талантите и способностите на всеки ученик и насърчаване на развитието и реализацията им чрез училищните екипи за подкрепа.
 - 2.2. Осигуряване на морална и материална подкрепа за деца с изявени дарби за високи постижения в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта.
3. Създаване на положително отношение към образованието чрез взаимодействие с ученици и родители:
- 3.1. Организиране на съвместни дейности за честване на празници, благотворителни акции и други събития за създаване на положително отношение към образованието.
 - 3.2. Съвместна работа между родители и учители за адаптиране на децата им към образователната среда за създаване и развиване на мотивация за учене.

Приоритетна област 7. Приобщаване ученици към училищната общност

Създаването на среда, в която учениците се чувстват включени, подкрепени и ангажирани към живота на училището ще преосмисли ролята на училището не само като образователно средище, но и като място със специфичен живот и традиции. Осигуряване на възможност учениците да участват активно в живота на училището чрез включване в ученически съвети, комитети и клубове за споделяне на идеи и вземане на решения. Сътрудничеството и комуникацията между учениците, родители, учители и ръководството на училището е необходимо да се подкрепя чрез срещи, разговори, работни групи и проекти за насърчаване на диалога и заедно да се решават проблемите.

Цели и групи мерки/дейности

1. Разработване на мерки за адаптиране на учениците към училищната среда:
 - 1.1. Изграждане и поддържане на система за охрана и сигурност с видеонаблюдение и жива охрана.
 - 1.2. Актуализация на Оценката на риска на физическата среда от Службите по трудова медицина и изпълнение на конкретните предписания спрямо *Наредба № 24 от 10.09.2020 г. за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие.*
 - 1.3. Определяне на комитет по условия на труд (КУТ) и училищни Комисии по безопасност и здраве и уреждане в правилник правата и задълженията им за предотвратяване на рисковете.
 - 1.4. Регламентиране на условията за записване и промяна на формите на обучение за конкретната учебна година съгласно стандарта за организация на дейностите в училищното образование.
 - 1.5. Създаване на възможности за включване на учениците в различни училищни общности в зависимост от техните интереси и потребности.
 - 1.6. Осигуряване на условия за неформално и информално учене и на алтернативни форми на обучение - обучение в електронна среда от разстояние (ОЕСР), дистанционно.

- 1.7. Създаване на възможности за приложение на ИКТ в образователния процес и условия за гъвкаво прилагане и адаптиране на методите на преподаване.
 - 1.8. Създаване и прилагане на правила за решаване на конфликти, така че всеки да се чувства приет и уважаван независимо от своята култура, етническа принадлежност, религия или други различия.
 - 1.9. Обща подкрепа за личностно развитие и изява на всеки ученик чрез екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти, кариерно ориентиране на учениците; занимания по интереси, библиотечно - информационно обслужване; грижа за здравето въз основа на информация на родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето/ученика, за здравословното му състояние и за проведени медицински изследвания и консултации; превенция на обучителни затруднения.
2. Ритуализация на училищния живот:
 - 2.1. Приемане, познаване и прилагане на училищните символи – училищно знаме, химн и др.
 - 2.2. Регламентиране на ритуалите и традициите, използвани при отбелязване на традиционните празници в училището – 15 септември, патронен празник на училището, 24 май и др.
 - 2.3. Създаване и утвърждаване на система за награждаване и отличаване на ученици и педагогически специалисти с грамоти и почетни отличия.
3. Взаимодействие с родителите и общността:
 - 3.1. Насърчаване участието на родителите/настойниците/попечителите или лицата полагащи грижи за учениците в планиране и реализиране на училищни събития - конкурси, празници, тържества, спортни събития и др.
 - 3.2. Насърчаване работата на класните ръководители с родителите за формиране на партньорски отношения.
 - 3.3. Създаване на позитивен организационен климат, ефективна комуникация и позитивни отношения между всички участници в процеса на образование и заинтересованите страни, включително за управление на конфликти, за преодоляване на стереотипи, предразсъдъци и дискриминационни нагласи.
 - 3.4. Организиране на проучвания чрез допитвания, анкети, формуляри за обратна връзка и др. на мнението на родителите по значими за училищния живот теми и създаване на условия за диалог, доверие и равнопоставеност при вземането на решенията за образованието и развитието на учениците.
 - 3.5. Координиране взаимодействието на семействата с външни институции и организации, оказващи социална, образователна и личностна подкрепа за учениците.
 - 3.6. Създаване на условия за взаимодействие между родителите и насърчаване на партньорството между тях за активно участие в училищния живот на ниво клас и училище.
 - 3.7. Насърчаване на родителите да участват чрез избраните от тях представители в обществения съвет и училищното настоятелство.

Приоритетна област 8. Противодействие на тормоза и насилието

Очертаване на дейностите по превенция и интервенция на насилието и тормоза в училище за създаване на сигурна образователна среда, осигуряваща възможност за усвояване на ключови компетентности за личностно развитие и за успешна реализация на пазара на труда. Последниците от насилието в училище са особено тежки и продължителни, и силно привличат общественото внимание. Те оставя дълготрайни последици върху психичното здраве и поведението, както на децата, които търпят насилие, така и на онези, които го извършват, което изисква създаване на нетърпимост към проявите на насилие и тормоз във всички форми.

Цели и групи мерки/дейности

1. Повишаване знанията на всички участници в образователния процес, за видовете насилие и тормоз в училище и на начините за тяхното разпознаване:

- 1.1. Оценка на познанията на заинтересованите страни върху темата насилие и тормоз в началото на всяка година чрез използване на специални въпросници, дискусии с участието на цялата училищна общност, фокус групи и др.
 - 1.2. Обсъждане на резултатите от оценката в часа на класа и на родителски срещи.
 - 1.3. Ежегодно обучение на служители по теми, свързани с насилието и тормоза.
 - 1.4. Обучение на специалисти за интервенция в ситуации на тормоз в училището, а при липса на такива се търси подкрепа на външни за институцията специалисти.
2. Създаване и утвърждаване на обща ценностна система и ясни правила за превенция на тормоза между учениците:
- 2.1. Незабавно уведомяване на директора на училището при констатиране на случай на насилие и тормоз.
 - 2.2. Актуализиране при необходимост на етичния кодекс на училищната общност.
 - 2.3. Изработване на правила на поведение за всяка паралелка.
 - 2.4. Обобщаване на правилата на отделните паралелки и включването им Правилника за дейността на училището.
 - 2.5. Ежедневно контролиране на дежурствата на педагогическите специалисти в учебно време по коридорите и на входовете/изходите на училището.
 - 2.6. Разработване на система за анонимно информиране за случаи на кибертормоз сред учениците.
 - 2.7. Дейности в часовете, целящи да повишат информираността на учениците на тема тормоз и насилие.
 - 2.8. Конференции срещу насилието, организирани от експерти и/или от местните власти, на тема училищен тормоз.
 - 2.9. Срещи между извършителите и жертвите на тормоз с цел разрешаване на конфликтите.
3. Създаване и поддържане на механизъм за проследяване на ефективността на дейностите по превенция и интервенция:
- 3.1. Утвърждаване на Координационен съвет, включващ ЗДУПД, психолог, представител на училищното настоятелство и на ученическия съвет с делегирани отговорности за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с тормоза.
 - 3.2. Водене на дневник с информация за случаите на насилие и тормоз в гимназията, като задължително се посочва – дата, клас, имена на участниците в проявата, вида и формата на насилие и/или тормоз, предприетите действия от отговорните лица.
 - 3.3. Осигуряване на подкрепяща училищна среда, включване в дейностите за преодоляване на насилието и тормоза и на родителите, на местни власти, отговорни институции и организации, ангажирани с решаването на проблема с насилието и тормоза в училище.

Приоритетна област 9. Превенция на риск от ранно отпадане от системата на училищното образование

Превенцията на отпадането на ученици е базирана на основните принципи на включващото и приобщаващо образование. Тя е свързана с идентифициране на рисковите фактори за преждевременно напускане на ученици от училище – ученици със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, ученици в риск, застрашени или жертва на насилие, деца с изявени дарби, деца-сираци и полусираци, деца от различни етнически групи и други с други идентифицирани потребности, както и реализиране на дейности за разгръщане на потенциала за личностно развитие на всеки ученик.

Предотвратяване на преждевременното напускане на училище чрез актуализиране на учебните програми и разработването и налагането на нов интерактивен подход; оценяване, установяващо резултати и осигуряващо обратна връзка, за поддържане и стимулиране на мотивацията за учене, задължителна квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане на училище.

Цели и групи мерки/дейности

1. Преодоляване на социално-икономически и други различия за достъп до образование:
 - 1.1. Поддържане на оптимален брой ученици в гимназията с оглед осъществяване на полудневната организация на учебния ден преди обяд.
 - 1.2. Предоставяне на еднократни и месечни стипендии на учениците, съгласно действащите нормативни документи.
 - 1.3. Актуализиране на библиотечния фонд в съответствие с учебното съдържание и интересите на учениците.
 - 1.4. Идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на училище и изработване и актуализиране на регистър на застрашените от отпадане ученици;
2. Взаимодействие с ученици и родители за създаване на положително отношение към образованието:
 - 2.1. Организиране веднъж месечно училище за родители за разясняване на ползите и на задълженията за включване в образование, към повишаване уменията на родителите за грижа и подкрепа на учениците и за взаимодействие с институциите.
 - 2.2. Организиране на общи дейности между всички участници в образователно – възпитателния процес - честване на празници, благотворителни акции и други събития за създаване на положително отношение към образованието.
 - 2.3. Съвместна работа между родители и учители за адаптиране на учениците към образователната система и създаване и развиване на мотивация за учене.
 - 2.4. Споделяне на добри практики за междусекторни услуги за образователна, социална и здравна подкрепа.
3. Подкрепа на педагогическите специалисти за разгръщане потенциала за личностно развитие на всеки ученик:
 - 3.1. Прилагане на индивидуален подход, базиран на обучение за всеки ученик съобразно индивидуалните му потребности, напредъка и възможностите за разгръщане на пълния му потенциал.
 - 3.2. Използване на възможностите на дигиталните технологии и изкуствения интелект при персонализацията на обучението.
 - 3.3. Повишаване на компетентностите на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда, за успешно включване и пълноценно участие на учениците от рисковите групи в образователния процес.
 - 3.4. Споделяне на добри практики при прилагането на индивидуален подход при обучението на учениците.
 - 3.5. Мотивиране на педагогическия персонал за допълнителна работа по превенция на отпадането.
4. Подкрепа за пълноценно участие в образователния процес на ученици със СОП, с хронични заболявания и ученици в риск:
 - 4.1. Предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определен ученик, извършена от назначения екип за подкрепа за личностно развитие на ученика за всяко конкретно дете.
 - 4.2. Оценяването на индивидуалните потребности на ученик е резултат на събиране и анализиране на специфична информация за него – силни страни, затруднения, потенциал за оптимално развитие, участие в образователния процес, възможности за реализация.
 - 4.3. Осигуряване на необходимата техника за провеждане на учебния процес на учениците със специални образователни потребности.
 - 4.4. Създаване и използване на адаптирани отворени образователни ресурси за ученици със специални образователни потребности.
5. Образователна интеграция на ученици от уязвими групи, включително роми, на търсещи или получили международна закрила, и на мигранти:
 - 5.1. Формиране на толерантност и уважение към културните различия и ефективно

межкултурно взаимодействие, за преодоляване на негативни обществени нагласи, основани на етнически произход и културна идентичност.

ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА

- чрез средства от държавния бюджет, прилагайки системата на делегираните бюджети;
- чрез собствени приходи в т.ч.:
 - наеми на имущество;
 - квалификационна и творческа дейност, образователни и други услуги;
 - дарения.
- чрез средства от училищното настоятелство;
- чрез кандидатстване по международни проекти и национални програми.

Училището е учеща се организация, където учителят постоянно учи кои са начините за диалог с ученика, начините за взаимодействие с колеги и родители, защото доброто е във всеки един от нас и ние сме тези, които насочват учениците в правилната посока и създават условия за максимално развитие на всеки ученик, осигуряване възможности за пълноценна реализация в професионален и личен план.

Очакваните количествени и качествени измерения, финансови средства ще се отразят в докладите на ръководството, методическите обединения, училищни комисии, Ученическото самоуправление, Училищното настоятелство, Групата за условия на труд и главния счетоводител на всеки годишен педагогически съвет и доклада за самооценка, който се извършва за **две учебни години** съгласно въведената СУК в училище.

Стратегията е приета на заседание на Общо събрание с Протокол № 5/14.09.2023 г. и се утвърждава със заповед на Директора на ПГСА.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

1. Срок за изпълнение на тази стратегия е периодът 2023 - 2027 година.
2. Стратегията се актуализира на всеки 4 години и в случай на значителни промени в организацията на работа в училището или на нормативните актове за средното образование.
3. Със стратегията за развитието на училището са запознати всички членове на колектива, учениците и родителите.
4. Неразделна част от Стратегията е плана за изпълнение на дейностите /Приложение/